

По един важен въпрос обаче той не възприел митологията на Кетлевото учение. Боравейки с конкретен емпиричен материал, забелязал, че много от разпределенията в биологическия свят изобщо не са „нормални“ и разработил цяла система от математически криви за графично и аналитично представяне на несиметрични и силно източени негаусови разпределения (Pearson, 1894 и 1895). На второ място и като правило, Пиърсън работел с обширен емпиричен материал. Той приемал това като саморазбиращо се условие - да разполага с примерно не по-малко от 100 спесимента (единици) в изследване (Inman, 1994, с.4). Това е съществена особеност, като се има предвид последвалото развитие в постинституционализма. „Още в първия брой на сп. „Биометрика“ Пиърсън определя, че списанието се интересува от резултати, които почиват на статистически голям брой спесименти“ (Eisenhart, 1974, с.562). „Пиърсън не се стремял - продължава биографът му - да изследва извадковите разпределения на коефициента на корелацията за малки извадки от двумерни или други разпределения, тъй като не виждал нужда от това... Находките на У. Госет не пробудили никакъв интерес у Пиърсън и неговите сътрудници...“ (с.454).

Постинституционализът, У. Госет и Р. Фишер

На „малки извадки“ постинституционалният стадий приел да се довери чрез делото на споменатия Госет, по псевдоним „Стюдънт“, използващ този размер извадки в бирената фабрика Guinness за приемателен качествен контрол на постъпващи партиди от хмел. През поредица от години Роналд Фишер на свой ред приветствал възможностите, а и удобствата, които предлагали малообемните извадки с 30 и по-малко на брой единици. Фишер успешно уточнил математическата теория на този вид извадки. Но тази теория се оказала в зависимост от предварително условие - разпределението на случаите да е нормално - точно както би очаквал многократно споменаваният вече Адолф Кетле. Що се отнася до постулата на Кетле за стохастичизма в обективния свят, популяризиран от кетлеанците и възприет от Пиърсън, Госет и Фишер просто преформулирали този постулат от априорен във волунтаристичен. Госет и Фишер приели, че на всеки емпиричен материал съответства мислено по-широка съвкупност, от която си представяли, че материалът е извлечен чрез прост случаен подбор (Gosset, 1908 и Фишер, 1925, 1958, с.15). Очевидно отново става дума за онова „творческо“ въображение, с което Пиърсън така открыто спекулирал, в случая съчетано с пожелателност.

Проблемът е обаче в това, че изследовател, който знае какво търси, не би се интересувал от оценка на мислим параметър. Той би искал да знае на колко възлиза случайното отклонение спрямо действителен параметър, ако такъв реално съществува в дадената ситуация. Другото би било самообълъщаване. Ето защо според мен Колмогоров е прав, като посочва, че нищо не може да се „вади“ от съвкупност, която не съществува в действителността като *краяна съвкупност*, и че терминът „извадка“, употребяван и в тези случаи, е лишен от отчетлив смисъл (Колмогоров & Прохоров, 1974, с.1435).